

Primljen: 7.10.2013.

Prikaz
XXVII. međunarodnog znanstvenog skupa Hrvatskog društva
za primijenjenu lingvistiku

Standardni jezici i sociolekti u 21. stoljeću
(Dubrovnik, 18. – 20. travnja 2013.)

Lia Dragojević*

Sveučilište u Dubrovniku

Dubrovnik je još jednom iskazao gostoljubljivost znanstvenicima iz filoloških znanosti. Njegove dvije institucije - Međunarodno središte hrvatskih sveučilišta i Sveučilište u Dubrovniku - ugostile su 27. konferenciju Hrvatskog društva za primijenjenu lingvistiku (HDPL). Tijekom tri dana trajanja konferencije vremenske su prilike bile idealne i omogućile nesmetan dolazak velikom broju sudionika iz raznih europskih institucija kao i druženje na otvorenom. Mlađi su članovi društva dobili priliku učiti kako izlagati i animirati slušateljstvo. Ideje su navirale, razmjenjivale se i množile.

HDPL postoji već trideset godina i okuplja hrvatske jezikoslovce. Nakon svakog godišnjeg skupa, društvo izdaje zbornik radova koji su objavljeni i na mrežnim stranicama društva koje je postavila osječka podružnica.

Tema ovogodišnjeg skupa bila je *Standardni jezici i sociolekti u 21. stoljeću*. Sudjelovalo je oko stotinu jezikoslovaca s različitih europskih sveučilišta, kao što su Stockholms universitet, Univerza v Ljubljani, Sveučilište u Mostaru, a najviše s različitih hrvatskih sveučilišta i to iz Zadra, Pule, Splita, Rijeke, Osijeka i Zagreba.

---

* Lia Dragojević, Sveučilište u Dubrovniku, lia@unidu.hr

Prvi dan: četvrtak 18. travnja 2013. (Sveučilište u Dubrovniku)

Nakon registracije sudionika, skup je otvorila predsjednica društva Anita Peti-Stantić govoreći o Hrvatskom društvu za primijenjenu lingvistiku, njegovim postignućima, ali i o Sveučilištu u Dubrovniku. Pri tom se osvrnula na pomorsku, književnu, znanstvenu i pomorsku tradiciju našeg najjužnijeg hrvatskog grada i na njegove visokoškolske institucije integrirane u sustav obrazovanja Republike Hrvatske. Zahvalila je u ime HDPL-a Rektorici Sveučilišta u Dubrovniku i Predsjednici Rektorskog zbora Republike Hrvatske gospođi Vesni Vrtiprah što je svojim zalaganjem olakšala rad u prostorima Sveučilišta.

Plenarno je izlaganje održao prof. emeritus Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu Damir Kalogjera. U izlaganju naslovljenom *Pragmatički i kritički pristup standardizaciji jezika* neobičnom je živošću i njemu svojstvenim entuzijazmom govorio o sociolingvističkim aspektima jezika u Europi nekad i danas.

Usljedio je rad u sekcijama koje su bile pomno isplanirane, tako da su se slušači mogli slobodno kretati iz jedne sekcije u drugu. Kao slušači sudjelovali su i studenti treće godine studija Nautike koji su provodili pomorska jezikoslovna dijalektalna istraživanja i ankete iz područja pomorstva. U trima paralelnim sekcijama izlagali su Jana Jurčević i Vlasta Erdeljac (*Položaj i budućnost hrvatskog jezika u Europskoj Uniji: jezične debate u javnom diskursu*), Tatjana Balažić Bulc, Vesna Požgaj Hadži i Damir Horga (*Hm, ovaaj... govorna fluentnost u nastavi jezika: od ideala do jezične primjene*), i Ivana Grbavac (*Stalnost i promjene u jezičnom krajobrazu Mostara nakon 1992.*). U sljedećem su bloku paralelnih sekcija izlagali Dijana Stolec (*Pretpostavke normativnih promjena u hrvatskom jeziku u 21. stoljeću*), zatim Nikolina Božinović (*Uporaba strategija učenja gramatike u njemačkom i španjolskom kao stranome jeziku*) te Đurđa Strsoglavac (*(Ne)prenosivost sociolekata*). Od 12.00 do 12.30 govorili su Anja Nikolić-Hoyt (*Promjena statusa razgovornoga jezika u suvremenoj hijerarhiji idioma javne komunikacije*) te paralelno Nives Vidak, Sandra Didović-Baranac i Daniela Falkoni-Mjehović (*Ispitivanje stavova hrvatskih učenika prema učenju engleskog, njemačkog i španjolskog jezika u formalnom okruženju*) te Edin Dupanović (*Stalnost i promjene u hrvatskom rodbinskom nazivlju*). Prije dvosatne stanke još su izlagale i Jagoda Granić (*Žargon i standard – jezik in vivo i jezik in vitro*), Nada Filipin (*Sukob prestižnih nestandardnih*

varijeteta na primjeru odnosa splitskog i zagrebačkog urbanolekta) te Jelena Tušek (*Odras živoga jezika u jezičnom opisu puta dva*).

Nakon stanke ponovno se radilo paralelno u trima sekcijama. Izlagale su Mihaela Matešić i Maša Plešković (*Između elitizma i demokratizacije: standardni jezik u akademskoj zajednici*), zatim Milica Gačić i Kristina Cergol Kovačević (*Multilingualism – English as a lingua franca and other second and foreign languages in Europe*), Jasna Novak-Milić (*Švedska lična zamjenica hen*) te Simona Kranjc i Andreja Žele (*Borrowed Lexicon and Neologisms between Standard Language and Sociolects: the Case of Slovenian*). Slijedila su izlaganja u sljedećem terminu: Nataša Pirih – Svetina (*Teaching one Standard or More Standard Variations? What, Where and for Whom? On Teaching Slovene Language as a Nonnative Language*), Ida Ćurić, Renata Šamo i Alenka Mikulec (*A contribution to reconsidering the role of slang and colloquialisms in contemporary FL teaching*), dok je najavljeno predavanje Ive Žanića *Dijalekt na struju ili na drva: Popularna glazba kao oblik jezične politike* nažalost otkazano.

Predstavljeno je šest knjiga članova koje su izdane u prošloj godini. Evo koje su to knjige :

1. Pon, Leonard, Vladimir Karabalić, Sanja Cimer (ur.) (2012). *Applied Linguistics Today: Research and Perspectives – Angewandte Linguistik heute: Forschung und Perspektiven* (Proceedings from the CALS conference 2011 – Beiträge von der KGAL- Konferenz 2011). Frankfurt a/M, Berlin, Bern, Bruxelles, New York, Oxford, Wien: Peter Lang.
2. Pon, Leonard, Vladimir Karabalić, Sanja Cimer (ur.) (2012). *Aktualna istraživanja u primijenjenoj lingvistici. Zbornik radova s 25. međunarodnog skupa HDPL-a održanog 12.-14. svibnja 2011. u Osijeku*. Osijek: HDPL.
3. Hoyt, Alexander (2012). *Hrvatski jezik u Zagrebu : sociolingvistički pogled*. Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada.
4. Peti-Stantić, Anita i Mateusz-Milan Stanojević (ur.) (2013). *Jezik kao informacija. Zbornik radova s 26. međunarodnog skupa HDPL-a održanog 11.-13. svibnja 2012 u Zagrebu*. Zagreb: HDPL i Srednja Europa.
5. Stanojević, Mateusz-Milan (2013). *Konceptualna metafora: temeljni pojmovi, teorijski pristupi i metode*. Zagreb: Srednja Europa.
6. Deželjin, Vesna (2012). *Elementi alloglotti nella prosa dialogata degli scrittori triestini Carpinteri e Faraguna come riflesso di contatti culturali e*

linguistici. Pécs: MTA Pécsi Területi Bizottsága Romanisztikai Munkacsoport, Pécsi Tudományegyetem, Francia Tanszék.

7. Hadži Požgaj, Vesna i suradnici (2012). *Izazovi kontrastivne lingvistike/Izzivi kontrastivnega jezikoslovlja*. Ljubljana: Znanstvena založba, Filozofske fakultete.

8. Gačić, Milica (2012.) *Pisanje znanstvenih i stručnih radova*. Zagreb : Učiteljski fakultet – Školska knjiga.

U samo predvečerje sudionici su prošetali Stradunom do Kneževa Dvora gdje im je bio priređen prijem. U ime Gradonačelnika, gospodina Andra Vlahušića, govorio je Pročelnik za kulturu Grada Dubrovnika gospodin Miho Katičić.

Drugi dan: petak 19. travnja 2013. (Međunarodno središte hrvatskih sveučilišta, Sveučilište u Zagrebu)

U petak su izlagači i slušači promijenili adresu i spustili se bliže Starome gradu u zgradu Međunarodnog središta hrvatskih sveučilišta. Ljubaznošću domaćina - voditeljice gospođe Vlaste Brunsko i suradnika skup je nastavio s radom. Rad je u sekcijama A i B tekao ovim redoslijedom: Ivana Lovrić-Jović (*Talijanizmi u suvremenome dubrovačkom govoru*) te paralelno Goranka Blagus-Bartolec i Ivana Matas-Ivanković (*Procesualnost u terminologiji – usporedba hrvatskoga i engleskoga jezika*), zatim Dijana Ćurković (*Hrvatski regiolekti*), dok je istovremeno pravni registar analizirao Željko Rišner (*O uporabi imenice osoba u standardnom jeziku i jeziku prava*). Od 10.00 do 10.30 Ljubica Kordić sa studenticama Anđelom Bionda i Ana-Marijom Čuljak održala je izlaganje s naslovom *Jezični krajobraz grada Osijeka iz povijesne perspektive*, a naslov izlaganja Lie Dragojević bio je *Sociolingvističke posebnosti jezika i dijalekta pomorske struke - p(r)oučavanje engleskog i hrvatskog*.

U sljedećem bloku izlagale su Marijana Alujević-Jukić i Rita Scotti-Jurić (*Utjecaj psihotipologije i stava prema jeziku na učinkovitost prijenosa iz splitskoga govora*) i Siniša Runjaić koji je govorio na temu *Teorijski okvir za analizu jezične mijene u terminološkim sustavima*. Zatim je izlagala Barbara Matejčić (*Imenovanje osoba homoseksualne orijentacije: Od javne komunikacije do samoidentifikacije*), dok je najavljeni referat Sanje Brbora morao biti otkazan.

Plenarno je izlaganje pod naslovom *Multilingual competence and the concepts of L1, L2 and L3* održao Björn Hammarberg (Stockholms universitet).

U poslijepodnevnom je satima održano još 8 predavanja, a zatim je izloženo 7 postera u predvorju zgrade. Evo rasporeda predavanja: od 15.00 do 15.30 govorile su Silvana Vranić i Sanja Zubčić (*Suvremena jezična situacija u govorima manjih urbanih središta i gravitirajućih im dijalektoloških punktova u sjevernom čakavskom arealu*), a istovremeno su izlagali Anita Peti-Stantić i Mateusz-Milan Stanojević (*(Ne)obilježena suvremenost: mi lajkaš status/fejs?*). Zatim je izlagala Lucija Šimičić (*Na presjecištu mjesnih govora, regiolektu i standardnog varijeteta: uloga jezične istaknutosti na promjene i očuvanost jezičnih obilježja u viškim govorima*) te Sanda Lucia Udier (*Hrvatski kao drugi i strani u ulozi pozicioniranja hrvatskoga jezika kao prema drugim jezicima*). U sljedećem su bloku izlagale Tereza Karabatić na temu *Verbally expressed humour in the BBC sitcom 'Allo 'Allo and its subtitles*, dok su Dunja Pavličević-Franić i Katarina Aladrović-Slovaček izlagale na temu *Jezična raslojavanja u leksiku hrvatskih osnovnoškolaca: vertikalno-horizontalni varijeteti*. Naposljetku je izlagala Dunja Jutronic koja je svoj referat nasloвила *Principle of salience and the explanation of language/dialect change*.

Svoje su postere izložili Nađa Dešpalj i Lidija Štefić (*Changes in Naming Ionic Compounds*), Vesna Deželjin i Persida Di Giacomo Lazarević (*Neke značajke urbanih dijalekata Pescare: studentska populacija i populacija srednjih godina*), Ursula Doleschal, Volodymyr Dubičynskij i Tilmann Reuther (*Suržyk or suržyks – The problem of a substandard*), Marijana Milković i Dorijana Kavčić (*Hrvatski znakovni jezik: status i norme*), Jelena Parizoska (*Nekonvencionalna upotreba frazema u hrvatskom jeziku*), Vlado Sušac (*Usporedna analiza hrvatskog i engleskog konceptualnog sustava*) te Marijana Tomelić Ćurlin i Tanja Brešan (*Jezik Hitropisnih/Brzopisnih izvoješća u drugoj polovici 19. stoljeća*).

U večernjim satima u vrtu Poslijediplomskog središta Sveučilišta u Zagrebu sudionici su proveli ugodnu večer uz domaće gastronomske specijalitete, razgovor, šalu i priču.

Treći dan: subota 20. travnja 2013. (Međunarodno središte hrvatskih sveučilišta)

Završni je dan konferencije otvorilo plenarno predavanje Monike Kalin-Golob (Univerza v Ljubljani) na temu *Sociolects and media language: modernity, attractiveness, democratisation and marketisation*.

Rad u sekcijama A i B tekao je sljedećim redoslijedom: Goranka Antunović izlagala je na temu *Prevoditeljeve želje i obaveze prema sociolektatski markiranom izvorniku*, a Šarlota Godnič-Vičič na temu *Diachronic Change in Academic Discourse: Research Article Abstracts in Tourism Studies*. Zatim je govorio Goran Schmidt i to na temu *Urbani škotski dijalekti u hrvatskim prijevodima* i, paralelno, Violeta Jurković (*Maritime Vocabulary in the 'Mighty Ships' Series*). Od 12.00 do 12.30 izlagale su Snježana Veselica Majhut i Ivana Bašić (*Od stope do metra: korak prema utvrđivanju normi u prevođenju kulturno-specifičnih elemenata s engleskoga na hrvatski*) te Tereza Matić-Ivušić, Silvija Batoš i Perica Domijan (*Status i korpus urbanih dijalekata. Jesu li neurbani dijalekti ugrozili urbane dijalekte?*).

Završnu su riječ održali predsjednica HDPL-a Anita Peti-Stantić i tajnik Mateusz-Milan Stanojević zahvalivši svima na sudjelovanju i doprinosu. Ujedno su dali upute za oblikovanje članaka za Zbornik koji svi željno iščekujemo jer će biti zanimljiv svima kojima je na srcu istraživanje i poučavanje materinskog ili nekog drugog stranog jezika.